

Mashg'ulotning maqsadi

✚ O'quvchilar harakat tushunchasi, harakatning turlari va tezlik nima ekanligini o'rganadi. Ular atrofimizdagi narsalar qanday harakatlanishi va tezlikni qanday o'lchash mumkinligini tushunadi.

Mashg'ulot davomiyligi

⌚ 40 daqiqa

Interfaol resurslar

Platformadagi interfaol resurs 3-sinf Tabiiy fan (science) darsligining 3-bo'lim 79-sahifasidagi diagramma asosida tayyorlangan.

Muhim va asosiy nazariy qism

🏃 **Harakat** – bu jismlarning bir joydan ikkinchi joyga o'tishidir.

- ♦ Harakat bo'lmasa, dunyodagi hech narsa o'zgarmasdi.
- ♦ Insonlar, hayvonlar, mashinalar, hatto havo va suv ham harakatlanadi.

⚙ **Harakat turlari**

🚗 To'g'ri chiziqli harakat – Mashina yo'lda to'g'ri harakat qilganda. ➡

🌀 Aylana bo'ylab harakat – Ventilyator aylanayotganda. 🌀

🚢 Tebranma harakat – Soatning mayatnigi harakatlanganda. ⌚

⚡ **Tezlik** – bu harakatning qanchalik tez yoki sekin ekanini bildiruvchi kattalik.

Mashina tez harakat qiladi 🚗, odam sekinroq yuradi 🚶.

Tezlikning asosiy o'lchov birligi: km/soat yoki m/sek.

🚀 Eng tez harakat qiluvchi narsa – yorug'lik (300 000 km/sek)!

💡 Tezlikni qanday hisoblash mumkin?

📐 Formula: → Tezlik = masofa ÷ vaqt

Masalan, agar mashina 60 km masofani 2 soatda bosib o'tsa, uning tezligi:
 $60 \text{ km} \div 2 \text{ soat} = 30 \text{ km/soat}$

STEM fanlar bilan integratsiyasi

🔬 Tabiiy fanlar – Jismlarning harakati va tezlik tushunchasi.

📊 Matematika – Masofa, vaqt va tezlikni hisoblash formulasi.

🔧 Texnologiya – Avtomobillar, poezdlar va samolyotlarning tezligi.

💻 Informatika – Radar va tezlik o'lchash uskunalari.

Qiziqarli fakt

🚀 Odamlar eng tez yugurganda soatiga **45 km** tezlikka yetishi mumkin, lekin gepard soatiga **120 km** tezlikda yugura oladi!